

Yhteenveto Tulevaisuuden illasta 19.8.2025

Jos haluamme keskustella kestävästi ja luoda uskottavia visioita, meidän täytyy ensin tarkastella tämän hetken haasteita. Parempaa elämää ei voida rakentaa pelkkien toiveiden varaan. Löytämällä ratkaisuja nykyisiin ongelmiin voimme rakentaa kestävä pohjaa sille, mitä haluamme saavuttaa.

1 Karstulan tulevaisuustyöpajan tiivistelmä

Karstulan Tulevaisuuden ilta -työpajassa 19.8.2025 korostuivat hyvän tulevaisuuden vahvuuksina yhteisöllisyys, monimuotoisuus, turvallinen ja viihtyisä arki sekä paikalliset voimavarat kuten maaseutu ja yritykset. Näitä teemoja voidaan hyödyntää haasteiden ratkaisemiseen tukemalla naapuri- ja sukupolviyhteistyötä, kehittämällä monimuotoisia työ- ja yrittämismahdollisuuksia sekä vahvistamalla paikallista elintarvike- ja palvelutuotantoa. Merkityksellisuuden ja yksilön roolin kokemus, innovaatiot ja kulttuuri sekä terveys ja hyvinvointi nousivat myös keskeisiksi toivottavan tulevaisuuden tekijöiksi. Muodostui kokonaiskuva, jossa elinvoima rakentuu talouden lisäksi ihmisten osallistumisesta ja paikallisista voimavaroista. *Ole oma itsesi Karstulassa.*

1.1 Ydinajatus

Työpajassa päädyttiin siihen, että tulevaisuudessa on tärkeää nostaa viestinnässä esiin maaseudun hyviä puolia ja vahvuuksia. On tuotava näkyväksi teemoja, miksi ihmiset haluavat asua maalla, kuten väljyys, turvallisuus, yhteisöllisyys ja omavaraisuus. Samalla on verkostoiduttava yhä laajemmin naapurikuntien kanssa, vaikutettava päättäjiin ja toimittava yhdessä näkyvästi.

Koska poliitikot päättävät viranhaltijoiden esittämistä asioista, voisivat viranhaltijat ja toimihenkilöt tarkastella esitysten vaikutuksia laajemmin, esimerkiksi yhteisellä työssäkäyntialueella ja naapurikuntien yhteistyössä. Näin ollen vahvistettaisiin alueen yhteistyökykyä ja vaikutusvaltaa.

1.2 Yleisiä nostoja keskustelusta

Monimuotoisuus ja yhteisöllisyys

- **Vahvuus:** Monimuotoisuus, niin ihmisten taustoissa kuin elinkenoelämässä, lisää ketteryyttä ja sitä pidetään voimavarana. Kaikki kukat saavat kukkia ja jokainen saa olla oma itsensä.
- **Kohtaamispaikat:** On pidettävä huolta, että kohtaamispaikkoja löytyy myös tulevaisuudessa ja että erilaiset ja eri ikäiset ihmiset kohtaavat toisiaan.
- **Ystävyyys:** Maaseudun vahva naapuriyhteisö ja huolenpito toisista lisää viihtyisyyttä ja on ainutlaatuinen vahvuus verrattuna kaupunkiin. Viihtyisyyden koettiin olevan yläkäsita, johon liittyy maisemat, yhteishenki, työllistyminen, asuminen ja kaikki asiat, jotka kasvattavat pitovoimaa.

Merkityksellisyys ja sivistys

- **Onnellisuuden perusta:** Työssä ja koululaisena koettu merkityksellisyys lisää onnellisuutta ja halua pysyä paikkakunnalla. Onnellisuutta lisää itsensä ja toisten hyväksyminen, sekä luonnon ja kulttuurintuoma hyvinvointi.
- **Viisaus:** Sivistys nähtiin viisautena ja tietotaidon perustana.

Energia ja ekologiset ratkaisut

- **Nykyiset panostukset:** Karstulassa on jo panostettu tuuli- ja aurinkovoimaan sekä muihin ekologisiin ratkaisuihin.
- **Tulevaisuuden näkymä:** Tämän kehityksen nähdään olevan konkreettista ja tämän hetken panostusten katsotaan kantavan hedelmää tulevaisuudessa.

Terveys ja hyvinvointi

- **Perustavanlaatuinen asia:** Hyvä terveys, sekä fyysinen että mielenterveys, on kaiken pohjalla ja välttämätön hyvälle tulevaisuudelle.
- **Ennaltaehkäisy:** Korostettiin panostusta hyvinvoinnin tukemiseen ennaltaehkäisevästi, ei vain sairauksien hoitoon. On tärkeä jatkaa työtä ennaltaehkäisyn hyväksi.
- **Palveluiden kehittäminen:** Esitettiin ajatus palveluiden yhdistämisestä, esimerkiksi neuvolapalveluiden tai mielenterveyspalveluiden tuomisesta kirjastojen yhteyteen tai kulttuuripalveluiden etätoteutuksia.

Maaseutu ja omavaraisuus

- **Suurin vahvuus:** Maaseutu ja siihen liittyvä omavaraisuus, kuten ruoantuotanto, nähtiin valtavana vahvuutena.
- **Tulevaisuuden turva:** Globalin rauhattomuuden ja kaupunkien ruokapulan uhkakuvissa maaseudun kyky tuottaa ruokaa ja harjoittaa omavaraistaloutta on elintärkeää.
- **Elävänä pitäminen:** On tärkeää pitää maaseutu monimuotoisena ja elävänä. Tähän liittyy moninaisten ihmisryhmien tervetulleeksi toivottaminen ja asukkaiden oma aktiivinen työ viihtyvyyden eteen.

Keksinnöt ja innovaatiot

- **Menestyksen edellytys:** Keksinnöt ja innovaatiot ovat selkeä tie menestykseen.
- **Esimerkkejä:** Maatalouden innovaatiot sekä etäpalvelut kulttuuri- ja teatterialalla mainittiin esimerkkeinä.
- **Laaja-alaisuus:** Innovaatiot voivat kattaa monia aloja, eivätkä rajoitu vain teknologiaan. Myös palveluita voidaan toteuttaa monin eri tavoin.

Säilyttäminen ja uudistaminen

- **Keskustelun ydin:** Maaseudun kehityksessä nousee joskus esiin vastakkainasettelu vanhan säilyttämisen ja uudistumisen välillä, kuten tuulivoima vs. maisema tai moderni maatalous vs. perinteiset menetelmät.
- **Tarve innovaatioille:** Tarvitaan innovatiivisia ajatuksia näiden kahden puolen yhdistämiseksi, jotta Karstula voi nauttia maaseudun hyvistä puolista ja säilyttää elinvoimansa tulevaisuudessa.
- **Luontokato:** Huoli luontokadosta ja rakennetun ympäristön häviämisestä maaseudulla. Perinteiset pellon pientareet toimivat myös monien hyönteis- ja eläinlajien elinympäristönä.

Luottamus tulevaisuuteen

- **Onnistumisen aineksia:** Ulkopuolisen näkökulmasta Karstulassa nähdään paljon hyviä aineksia, joihin paikalliset saattavat olla sokeita. Verrokkikuntiin nähden viimeisen kolmen vuoden aikana väestön kehitys on ollut positiivista.
- **Positiivinen asenne:** Uhkakuvista huolimatta on syytä katsoa tulevaisuuteen luottavaisesti. Lapset ja nuoret voivat palata Karstulaan muistettuaan paikkakunnan vahvuudet.

Työpajassa syntyneitä ajatuksia ja toiveita suositellaan hyödynnettäväksi Karstulan kunnan strategiatyössä ja käytännön toimenpiteiden suunnittelussa, joista voidaan ammentaa konkreettisia polkuja kohti toivottuja tulevaisuuksia.

2 Karstulan hyvän tulevaisuuden hidasteet

2.1 Väestökehitys ja alueen vetovoima

- **Nuorten poismuutto:** Nuoret muuttavat pois alueelta, koska he eivät näe tulevaisuutta tai heillä on ystävien puute. Opiskelemaan lähtevät eivät palaa.
- **Pieni syntyvyys:** Syntyvyys on jo nyt alhainen, mikä vähentää toimijoiden määrää yhteisössä.
- **Väestörakenne:** Muutokset väestörakenteessa ja yleinen toimijoiden väheneminen.
- **Mielikuvat ja vetovoima:** Alueen mielikuvat, veto- ja pitovoima ovat haasteita.
- **Asenteet ja toivo:** Koetaan globaaleja haasteita, joihin ei koeta voivansa vaikuttaa, mikä voi johtaa luovuttamiseen ja epätoivoon.

2.2 Työllisyys ja talous

- **Työpaikkojen puute ja työllisyys:** Työpaikkoja ei koeta olevan riittävästi, ja ne keskittyvät tietyille aloille.
- **Yrittäjyys:** Yrittäjyyden edellytykset ovat haastavat, myös valtakunnallisesti.
- **Työvoimapula:** Tietyillä aloilla on työvoimapulaa, eli kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa.
- **Kiinteistöjen arvo:** Kiinteistöjen arvonlasku ja korkeat kiinteistöverot.
- **Kustannukset:** Kustannukset nousevat nopeammin kuin palkat.
- **Byrokratia:** Byrokratia koetaan haasteeksi erityisesti yritystoiminnalle.
- **Kouluttautumismahdollisuudet:** Jatkokouluttautumisen ja uudelleen kouluttautumisen mahdollisuudet sijaitsevat lukiota lukuun ottamatta toisilla paikkakunnilla.
- **Resurssit ja raha:** Nämä nähdään perustana sille, miten elämä alueella sujuu.

2.3 Palvelut ja infrastruktuuri

- **Hyvinvointialueen palvelut:** Palveluiden karkaaminen liian kauaksi ja epävarmuus niiden saatavuudesta. Missä ja miten hoidetaan henkistä terveyttä ja sosiaalihuoltoa?
- **Palveluiden heikkeneminen:** Yleinen palveluiden väheneminen ja heikkeneminen.
- **Liikenneyhteydet:** Puutteelliset liikenneyhteydet, julkinen liikenne, huonot tiet ja kallis polttoaine luovat liikkumiselle esteitä.
- **Verkko-yhteydet:** Netti-yhteyden tasaisuus on haaste seutukunnalla.

2.4 Yhteisöllisyys ja osallisuus

- **Osallistaminen ja osallistuminen:** On tärkeää osallistaa asukkaita, mutta myös löytää halukkaita osallistujia. Kuinka saada kuntalaiset aktiiviseksi toimijoiksi?

2.5 Viestintä ja tiedonsaanti

- **Oikeat kanavat:** Haasteena on löytää oikeat kanavat, joiden kautta tieto tavoittaisi kaikki asianomaiset.
- **Tiedon tulva:** Valtava tiedon tulva estää tarpeellisen tiedon perillemenon ja omaksumisen.
- **Kohdentaminen:** Viestejä on vaikea kohdentaa oikeaan suuntaan, kun ihmiset käyttävät monenlaisia kanavia.

- **Maalla asumisen edut:** Puute yleisestä tiedosta maalla asumisen mukavuuksista ja hyvistä puolista. Osaavatko kaikki kuntalaiset hyödyntää kaikkia kunnan palveluita? Entä osataanko maallemuuttoviestintää kohdentaa oikeille kohdeyleisöille?

2.6 Asenteet ja tahtotila

- **Globaalit haasteet:** Koetaan, ettei moniin haasteisiin pystytä itse vaikuttamaan niiden globaalien luonteen vuoksi.
- **Tahdon puute:** Kysymys siitä, onko yhteisössä tai päättäjillä riittävästi tahtoa hoitaa asioita kuntoon ja osoittaa tarvittavia resursseja.

3 Tulevaisuustyöskentelyn prosessi

Karstulan tulevaisuuskuvat muodostettiin käyttämällä tulevaisuuskortteja tuetun dialogin menetelmänä, mikä mahdollisti osallistujien näkökulmien systemaattisen ja oivaltavan esille tuomisen. Työpajan fasilitaattoreina toimivat Diakonissalaitoksen Maiju Lehto ja Hanna Myllynen. Työryhmien fasilitoijina toimi joukko Diakonissalaitoksen kouluttamia paikallisia apuohjaajia. Menetelmässä osallistujat valmistautuivat keskusteluun valitsemalla korteista yhden, jonka he kokivat tärkeimmäksi hyvien tulevaisuuden toteutumisessa. Kortit sisälsivät kuvan ja helposti luettavan sanan eri yhteiskunnan ja elämän osa-alueilta, mikä auttoi hahmottamaan toivottua tulevaisuutta ja löytämään sanoja omille toiveille. Tämä konkreettinen väline tuki ajatusten jäsentämistä ja teki abstrakteista toiveista näkyviä ja keskusteltavia.

Keskusteluvaiheessa osallistuja selitti, miksi hän piti valitsemaansa korttia tärkeänä, ja ohjaaja fasilitoi dialogia kysymällä muiden mielipiteitä ja mahdollisuutta liittyä samaan korttiin. Tavoitteena oli luoda tuettua dialogia, jossa jokaisen ääni huomioitiin ja keskustelu laajeni luonnollisesti osallistujien väliseksi pohdinnaksi. Menetelmä mahdollisti paitsi yksilön toiveiden esille tuomisen myös yhteisen näkemyksen rakentamisen tulevaisuuden mahdollisuuksista ja tarpeista.

Tällainen lähestymistapa oli erityisen tärkeä, koska se auttoi osallistujia hahmottamaan, mikä heidän elämässään ja ympäristössään on merkityksellistä ja mikä vahvisti yhteisön elinvoimaa. Kortit tarjosivat konkreettisen välineen keskustelulle ja auttoivat tekemään osallistumisesta matalan kynnyksen toimintaa, mikä lisäsi osallisuuden kokemusta ja vahvisti sitoutumista yhteisiin kehittämistoimiin.

Seuraavaksi esitetään yhteenveto havainnoista, jotka pohjautuvat ryhmäläisten valitsemille teemoille ja niiden perusteluille.

4 Ryhmätöiden yhteenveto

-
1. Ryhmän toivottava tulevaisuus toteutuu tukemalla paikallista ruoantuotantoa ja omavaraisuustaloutta, vahvistamalla yhteisöllisiä käytäntöjä ja naapuriapua sekä rohkaisemalla kokeilemaan uusia ideoita ja innovaatioita, jotka hyödyntävät alueen vahvuuksia ja edistävät kestäväää, viihtyisää ja menestyvää maaseutuympäristöä.
-

4.1 Ryhmä 1

Maaseutu

Maaseutu nähtiin vahvuutena ja tulevaisuuden turvana. Karstulassa ja lähiseudulla tuotetaan ruokaa ja ylläpidetään omavaraisuutta, mikä on merkittävä etu erityisesti tilanteissa, joissa kaupungeissa koetaan puutetta. Maaseutu on koko seutukunnan identiteetti ja perusta – ruoan, turvallisuuden ja hyvinvoinnin lähde.

Ystävyys

Maaseudun erityinen vahvuus on naapuriapu ja huolenpito. Ystävyys näkyy arjessa välittämisenä: katsotaan, syttyykö naapurin ikkunassa valo tai tuleeko savua piipusta. Tämä yhteisöllisyys lisää turvallisuuden tunnetta ja tekee elämästä merkityksellistä. Ystävyys on osa maaseudun sosiaalista pääomaa, joka vahvistaa yhteisön kestävyyttä.

Keksinnöt

Maaseudulla tarvitaan keksijöitä ja ”kylähulluja”, jotka uskaltavat kokeilla uusia ratkaisuja ja kehittää arkea eteenpäin. Erityisesti maatalouden ja elinkeinojen parissa pienetkin oivallukset voivat tehdä toiminnasta kannattavampaa ja tehokkaampaa. Keksinnöt toimivat ponnahduslautana suuremmille muutoksille.

& Innovaatiot

Innovaatiot eivät rajoitu vain tekniikkaan – ne voivat koskea myös kulttuuria, palveluita tai yhteisöllisyyttä. Esimerkkinä mainittiin etäteatteri tai radioteatterin kaltaiset ratkaisut, joilla voidaan tuoda sivistystä ja kulttuuria uusilla tavoilla ihmisten saataville. Myös energia- ja ympäristöratkaisut tarjoavat innovaatioiden kautta uusia mahdollisuuksia. Innovaatiot nähdään väylänä maaseudun uudistumiseen ja menestykseen.

Menestys

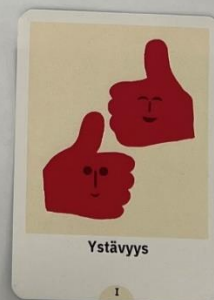
Menestys syntyy, kun maaseudun vahvuuksia yhdistetään keksintöihin ja innovaatioihin. Omavaraisuus, ruuantuotanto ja paikalliset voimavarat antavat perustan, jota uudet ideat voivat vahvistaa. Menestys ei ole vain taloudellista, vaan myös henkistä ja yhteisöllistä – se, että asukkaat kokevat ylpeyttä ja elinvoimaa omasta kotiseudustaan.

Viihtyisyys

Maaseudun viihtyisyys rakentuu sekä luonnosta että sosiaalisista suhteista. Yhteisöllisyys, naapuriapu ja ystävyys tekevät arjesta turvallista ja lämmينhenkistä. Viihtyisyys on maaseudulla helpommin saavutettavissa, koska välittäminen ja yhteisön tuki ovat läsnä arjessa. Tämä tekee maaseudusta houkuttelevan ja kestävä elinympäristön myös tulevaisuudessa.

2.

TOIVOTTAVA TULEVAISUUS

2. Ryhmän toivottava tulevaisuus toteutuu investoimalla uusiutuvaan energiaan, tukemalla monimuotoisia palveluita ja toimintamutoja, edistämällä terveyttä ennaltaehkäisevästi sekä vahvistamalla yhteisöllisyyttä ja arjen tukemista.

4.2 Ryhmä 2

Energia ja sähkö

Karstulassa on jo panostettu uusiutuvaan energiaan, kuten tuuli- ja aurinkovoimaan. Tämä nähtiin paitsi toivottavana myös realistisena tulevaisuuden suuntana. Ekologisten ratkaisujen hyödyntäminen vahvistaa alueen omavaraisuutta, luo kestävyyttä ja toimii esimerkkinä muille. Energiaan liittyvät ratkaisut liitettiin laajemmin siihen, että Karstula voi olla edelläkävijä vihreässä siirtymässä.

Monimuotoisuus

Monimuotoisuus nähtiin hyvin laajasti sekä ihmisten erilaisuuden että elinkeinoelämän ja luonnon moninaisuuden näkökulmista. Yhteisön vahvuus syntyy siitä, että kaikenlaiset ihmiset – eri-ikäiset, eri taustoista tulevat – voivat olla mukana ja kokea itsensä tervetulleiksi. Samoin monimuotoisuus taloudessa ja toiminnassa tuo joustavuutta ja uusia mahdollisuuksia. Tämä nähtiin voimavarana, jota kannattaa vaalia.

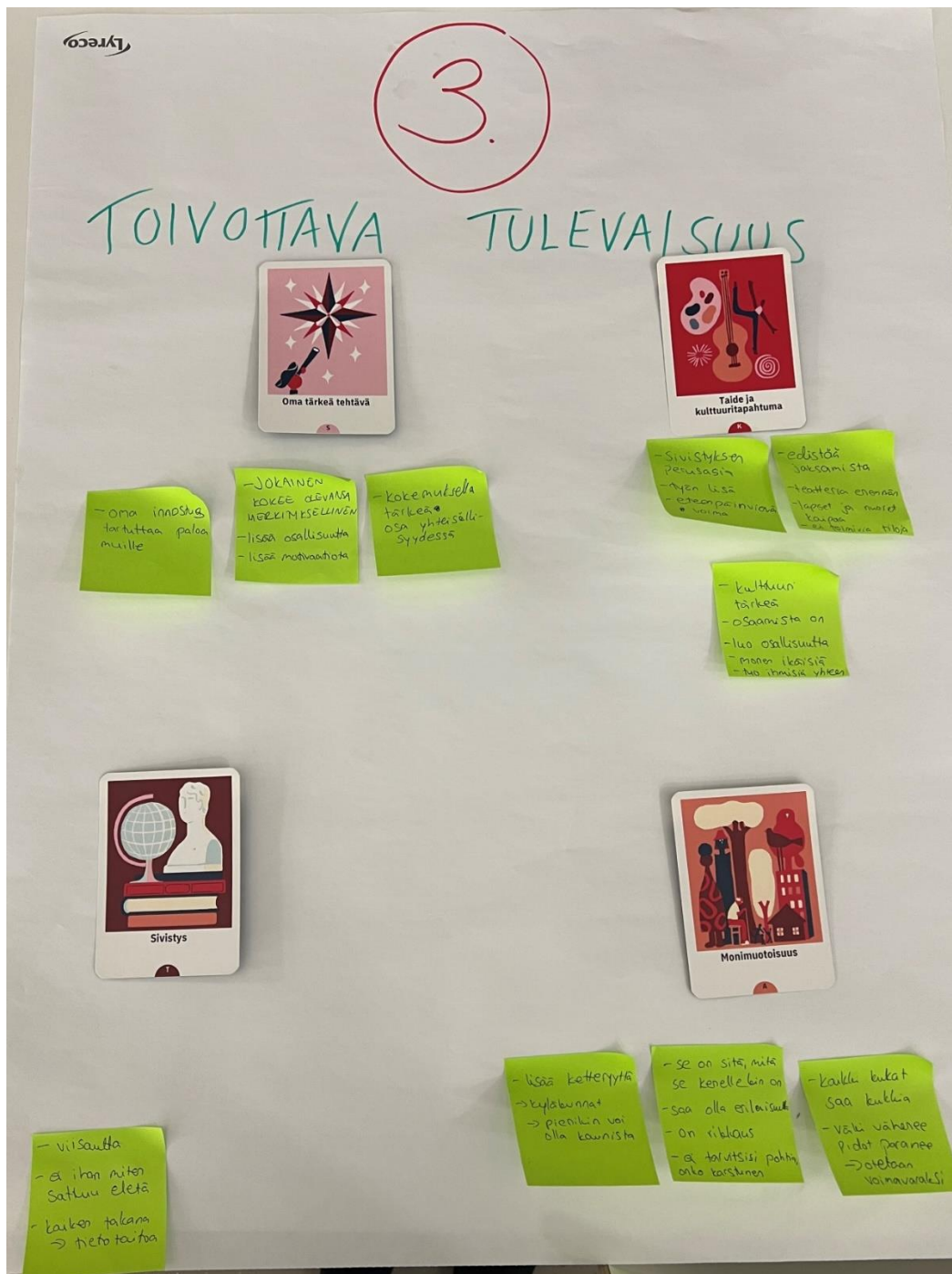
Terveys

Terveys nousi keskusteluissa perustavanlaatuiseksi asiaksi, kaiken muun pohjaksi. Jos terveys menetetään, kaikki muu on vaikeampaa. Siksi painotettiin, ettei terveyttä pidä käsitellä vain sairauksien kautta, vaan sitä on ylläpidettävä ja edistettävä jatkuvasti. Karstulassa on jo vuosikymmenten ajan tehty uraauurtavaa työtä hyvinvoinnin edistämisessä, mikä nähtiin vahvana pohjana tulevaisuudelle ja sen jatkamista tärkeänä.

Samalla pohdittiin, miten palvelut tulevaisuudessa järjestetään. Esille nousi ajatus joustavammista tavoista tuottaa palveluita. Voisiko niitä tarjota eri tiloissa, ja järjestää matalankynnyksen palveluita esimerkiksi mielenterveyspalveluiden suhteen? Esimerkiksi Helsingin Isossa omenassa neuvolapalveluihin pääsee kirjaston lastenkirjojen osastolta ja kirjaston yhteyteen on tehty myös matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden vastaanotto. Tällaiset ratkaisut voisivat helpottaa saavutettavuutta ja tuoda palvelut lähemmäksi arkea. Terveys kytkeytyi myös muihin teemoihin – luontoon, kulttuuriin, monimuotoisuuteen ja ihmissuhteisiin – muodostaen kokonaisuuden, joka tukee hyvinvointia.

Ystävyys

Ystävyyttä ja ihmissuhteita pidettiin olennaisina merkityksellisyyden lähteinä. Oma tärkeä tehtävä ja kokemus omasta tärkeydestä voi monesti näyttäytyä juuri suhteessa toisiin ihmisiin. Ystävyys luo turvaa, iloa ja voimaa, ja se liittyy läheisesti myös terveyteen ja hyvinvointiin. Tulevaisuuden Karstulassa nähtiin tärkeänä, että yhteisö tukee ihmisten mahdollisuutta olla yhteydessä toisiinsa eri tavoin, niin läheisesti kuin väljemmin.

3. Ryhmän toivottava tulevaisuus toteutuu varmistamalla, että jokaisella asukkaalla on mahdollisuus osallistua merkitykselliseen työhön, opiskeluun tai muuhun tekemiseen yhteisössä, tukemalla paikallista taide- ja kulttuurielämää, edistämällä monimuotoisuutta sekä tarjoamalla koulutusta ja sivistystä, jotka vahvistavat osaamista, yhteistyötä ja yhteisön elinvoimaa.

4.3 Ryhmä 3

Oma tärkeä tehtävä

Keskusteluissa nousi esiin ajatus siitä, että jokaisella on oma tärkeä tehtävänsä yhteisössä. Kun ihminen kokee työnsä, opintonsa tai muun tekemisensä merkitykselliseksi, se lisää onnellisuutta ja vahvistaa halua pysyä paikkakunnalla. Tämä nähtiin Karstulan ja lähialueiden toivottavana tulevaisuutena, että jokainen asukas voisi kokea itsensä tärkeäksi ja merkitykselliseksi osaksi yhteisöä.

Taide- ja kulttuuritapahtumat

Kulttuurilla ja taiteella koettiin olevan vahva elävöittävä vaikutus. Erityisesti Karstulan esimerkkejä, kuten mieskuoro ja paikalliset tapahtumat, pidettiin merkittävinä yhteisön kokoajina. Taide ja kulttuuri tuovat ihmisiä yhteen eri ikäryhmistä ja taustoista, luovat ylpeyden aiheita sekä avaavat mahdollisuuksia osallistua ja kokea iloa yhdessä. Niiden kautta syntyy myös näkyvyyttä ja houkuttelevuutta paikkakunnalle.

Monimuotoisuus

Monimuotoisuutta pidettiin kyläkunnissa tärkeänä voimavarana. Ajatus 'kaikki kukat saavat kukkia' kuvasti toivetta tulevaisuudesta, jossa jokainen saa olla oma itsensä ja erilaisuus nähdään rikkautena. Vaikka väki vähenee, nähtiin siinä myös mahdollisuus. Ehkä pidot voivat parantua, jos toiminta pysyy ketteränä ja yhteistyö tiiviinä. Monimuotoisuus lisää joustavuutta, vahvistaa yhteisön elinvoimaa ja luo pohjaa kestäväälle kehitykselle.

Sivistys

Sivistys nousi esiin teemana, jota ei ehditty käsitellä syvällisesti, mutta sen merkitystä kuitenkin korostettiin. Sivistys ymmärrettiin viisautena ja tietotaitona, jonka varaan rakentuu koko yhteisön toiminta. Se yhdistää käytännön osaamisen, tiedon ja arvot, joiden kautta voidaan tehdä kestäviä ratkaisuja. Sivistys nähtiin perustana, jonka avulla voidaan kohdata tulevaisuuden haasteet ja rakentaa hyvää elämää kaikille.

4.

TOIVOTTAVA TULEVAISUUS

Olemisen, asunneen rauha ja lähestyttävyyys
turvallisuus ja välittäminen,
luonnon puhtaus ja hyvinvoinnin muodot.
Voit olla oma iteesi.

-
4. ryhmän toivottava tulevaisuus toteutuu luomalla turvallinen ja välittävä yhteisö, jossa jokainen voi olla oma itsensä, tukemalla laajasti perhe- ja yhteisöverkostoja sekä esteettömyyttä, mahdollistamalla joustavia työ- ja yrittämismahdollisuuksia ja hyödyntämällä luontoa ja virkistysmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja yhteisön elinvoiman vahvistamiseksi.
-

4.4 Ryhmä 4

Ryhmän oma yhteenveto:

Olemisen, asumisen rauha ja lähestyttävyys, turvallisuus ja välittäminen, luonnon puhtaus ja hyvinvoinnin muodot. Voit olla oma itsesi.

Rauha

Rauha nähtiin kaiken keskiössä. Kyse ei ole vain hiljaisuudesta, vaan laajemmasta olemisen ja asumisen rauhasta, kuten turvallisuudesta, välittämisestä ja luonnon puhtaudesta. Karstulassa voi olla oma itsensä, ilman suorituspaineita tai henkisiä esteitä.

Perhe

Perhe ymmärrettiin laajasti, ei vain ydinperheenä, vaan yhteisönä, jossa nuoremmat huolehtivat vanhemmista ja vanhemmat tukevat nuoria. Mummoringit ja turvaverkostot ovat osa hyvinvointia ja yhdessä elämisen mallia.

Esteettömyys

Esteettömyys ei koske pelkästään liikkumista tai aisteja, vaan myös henkistä saavutettavuutta. Karstulassa ihmisiä kohdataan avoimesti ja ilman henkisiä muureja. Jokainen voi tulla osaksi yhteisöä omana itsenään.

Työ

Työtä ja yrittämistä ei ratkaise vain kunnan päätökset, taustalla vaikuttavat globaalit tekijät. Etätyö ja joustavat ratkaisut avaavat uusia mahdollisuuksia. Tärkeää on, että paikallisesti luodaan edellytyksiä hyödyntää näitä mahdollisuuksia nyt ja tulevaisuudessa.

Ulkoilu ja virkistys

Luonto ja hyvinvointi nähtiin vahvaksi kilpailueduksi, sillä maaseudulla säilyvät ulkoilun ja virkistysten mahdollisuudet, joita kaupungeissa ei vuonna 2040 enää ole. Reitit ja luontokohteet on vaalittava ja kehitettävä, esimerkiksi ottamalla hyviä käytäntöjä naapurikunnista.

5.

TOIVOTTAVA TULEVAISUUS

5. ryhmän toivottava tulevaisuus voidaan toteuttaa turvaamalla paikallinen elämisen rauha ja sujuva arki. Samalla on tärkeää tukea yritystoimintaa ja työpaikkojen syntymistä sekä edistää väestön pysymistä ja kasvua. Yhteisöllisyyden ja sosiaalisen pääoman vahvistaminen sekä lainsäädännön ja paikallisten päätösten tukeminen palveluiden säilymiseksi ja maaseutumaisen asumisen mahdollisuuksien varmistamiseksi luovat pohjan koko yhteisön elinvoimalle.

4.5 Ryhmä 5

Rauha

Rauha nähtiin kaiken perustana – ei vain kansainvälisesti, vaan myös paikallisesti. Toivottiin kuntarauhaa ja elämisen rauhaa, millä tarkoitetaan turvallista arkea, yhteisön sopuisuutta ja mahdollisuutta elää ilman jatkuvaa epävarmuutta. Rauha toimii pohjana kaikille muille tulevaisuuden vahvuuksille.

Yritys

Yrityksiä pidettiin elinvoiman moottoreina: ne luovat työpaikkoja ja pitävät paikkakunnan elävänä. Ilman yrityksiä ei synny taloudellista pohjaa väestön pysymiselle, ja siksi niiden toimintamahdollisuuksiin on panostettava. Yritystoiminnan tulevaisuus nähtiin kriittisenä koko yhteisön menestykselle.

Väestö

Väestön säilyminen ja kasvu nähtiin ratkaisevana. Ilman ihmisiä ei synny kysyntää eikä työvoimaa yrityksille. Keskusteluissa nousi huoli siitä, että palveluiden keskittäminen ja lainsäädäntö voivat heikentää pienien paikkakuntien vetovoimaa. Väestön pysymiseksi on tärkeää nostaa esiin maaseudun hyviä puolia, kuten väljyys, turvallisuus, yhteisöllisyys ja omavaraisuus.

Muiden ihmisten seura

Yhteisöllisyys ja muiden ihmisten seura nousivat tärkeiksi valttikorteiksi. Pienellä paikkakunnalla ihmissuhteet luovat turvaa ja viihtyisyyttä. Tiedetään, kuka on naapuri, ja pidetään toisista huolta. Tämä sosiaalinen pääoma on maaseudun vahvuus, jota ei voi helposti siirtää kaupunkeihin.

Laki

Lain ja lainsäädännön merkitys nähtiin kaksijakoisena. Toisaalta hyvä lainsäädäntö turvaa pienten paikkakuntien asemaa, mutta toisaalta väärin kohdentuvat päätökset voivat viedä palvelut ja heikentää elinvoimaa. Keskustelussa nousi esiin huoli siitä, että keskittämispolitiikka uhkaa maaseutua, mutta myös toive siitä, että lainsäädännön avulla voidaan vahvistaa maaseutumaista asumista.

5 Hyvän tulevaisuuden konkretisoiminen

Kun yhdessä työstettyjä näkökulmia hyödynnetään kunnan strategiatyössä, kuntalaiset kokevat, että heidän on ollut mahdollista vaikuttaa konkreettisesti siihen, millaiseksi kunnan suunta muodostuu. Tämä vahvistaa tunnetta osallistavasta päätöksenteosta ja lisää sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

Yleisesti ottaen kunnan viestinnän on oltava tehokasta, mieleenpainuvaa ja Karstulan omasta todellisuudesta kumpuavaa. Me-henkeä voidaan nostaa tehostamalla sekä sisäistä että ulkoista viestintää. Kuntalaisille on tärkeää kertoa selkeästi, mitä palveluja on saatavilla ja miten niihin pääsee käsiksi. Hyvä tiedotus lisää luottamusta ja auttaa asukkaita hyödyntämään kunnallisia palveluja. Samalla kun ulkoisessa viestinnässä aineettomat vahvuudet, kuten rauha, yhteisöllisyys, ystävyys ja luonto, kerrotaan kiinnostavasti ja rohkeasti, ne muodostavat kunnalle selkeän kilpailuedun. Näitä asioita ei ole mahdollista saada kaupungeissa.

Tulevaisuuskorttien avulla syntyneitä teemoja voidaan nostaa myös kertomalla tarinoita Karstulasta:

- Miten paikalliset innovaatiot syntyvät?
- Miten kuntalaiset kokevat turvallisuuden ja rauhan?

Tällaiset esimerkit tekevät Karstulan vetovoimatekijöistä konkreettisia ja voivat herättää kiinnostusta niin yrityksissä kuin potentiaalisissa maallemuuttajissa. Karstula voi kuvata itseään paikkana, jossa rauha, yhteisöllisyys ja turvallinen arki ovat vahvuuksia, ja jossa asukkaat osallistuvat aktiivisesti tulevaisuuden rakentamiseen.

Tulevaisuuden ilta järjestettiin osana Näköalattomuudesta tulevaisuusvaltaan -hanketta, jota hallinnoi Landen kaiku ry. Näköalattomuudesta tulevaisuusvaltaan -hankkeen päärahoitus tulee Leader Viisarin/ Euroopan maaseuturahastosta 2023-2027. Osarahoittajana toimii Keskitien säätiö.

